

Smysl věcí a slov

Věci jsou pro nás více nebo méně určitými věcmi prostě proto, že nám dávají více nebo méně určitý „smysl“. Ten smysl může mít různou povahu, a je také různě, tj. z různých hledisek hodnocen. Když v hromadě říčního písku hledáme kaménky určité velikosti a určitého tvaru (přesného nebo jen přibližného), máme jisté selektivní vodítko v tom, jaký je náš další záměr. Pokud bychom ten záměr nechali stranou, nedávají nám jedny kaménky větší smysl než jiné; ztrácejí se více nebo méně v hromadě, kde je jejich místo, a eventuelní další použití zůstává zatím nejasné nebo stejně všeobecné jako těch druhých. (A ovšem, ona „hromada“ je opět smyslově vnímána jako cosi neurčitě ohraničeného, co však má jistý smysl – např. ve vztahu k nějaké prováděné stavbě apod.) Na tom je vidět, že nám mohou dávat „smysl“ i věci, které samy o sobě smysl nemají, totiž pokud je zahrneme do nějakého plánu, rozvrhu, pokud je spojíme s nějakým záměrem. A to znamená, že některé vhodné „věci“ můžeme podříditi našemu záměru či plánu tak, že jejich uspořádání, které může být nahodilé, ale také podřízené našim rozvrhům, může samo mít jistý smysl, aniž by ony věci bez uspořádání nějaký takový smysl kdy měly. To se pak týká také uspořádání hlasových projevů (hlásek) nebo znaků (písmen): díky tomu uspořádání – takže potom ne „věci“, ale jejich uspořádání má „smysl“.

(Písek, 040401-2.)